

آیین‌نامه آموزش ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان (با اعمال اصلاح بخش‌هایی از تعاریف و مواد ۹ و ۱۲ آیین‌نامه مذکور)

هدف:

آموزش ایمنی به عنوان فراگردی است که طی آن مجموعه‌ای از دانش‌های مرتبط و منظم همراه با عادات و مهارت‌های حاصل از آن به فراگیر انتقال یافته و به همین سبب امروزه عدم توجه به آن عدم آگاهی از خطرات محیط کار را به طور حتمی و قطعی فراهم می‌آورد. در همین راستا این آیین‌نامه به منظور ارتقاء فرهنگ عمومی ایمنی مشمولین آن، ایمن‌سازی محیط کار، ارتقاء بهره‌وری، کاهش حوادث ناشی از کار و در نهایت صیانت از نیروی کار و منابع مادی کشور به استناد مواد ۸۵، ۹۱، ۹۳ و ۱۹۶ قانون کار جمهوری اسلامی ایران تدوین گردیده است.

دامنه شمول: مفاد این آیین‌نامه برای کلیه کارفرمایان، کارگران و کارآموزان کارگاه‌های مشمول قانون کار و کارگاه‌های خانوادگی لازم‌الرعايه می‌باشد

فصل اول: تعاریف

ایمنی: میزان یا درجه فرار از خطر را ایمنی گویند.

خطر: به شرایطی اطلاق می‌شود که دارای پتانسیل رساندن آسیب و صدمه به کارکنان، خسارات به وسایل، تجهیزات، ساختمان‌ها و از بین بردن مواد یا کاهش قدرت کارائی در اجرای یک عمل از قبل تعیین شده باشد.

حادثه: واقعه برنامه‌ریزی نشده و بعضاً صدمه آفرین یا خسارت رسان که انجام، پیشرفت یا ادامه طبیعی یک فعالیت یا کار را مختل می‌سازد و همواره در اثر یک عمل یا کار ناایمن یا شرایط ناایمن و یا ترکیبی از آن دو به وقوع می‌پیوندد.

صاحب کار: شخصی است حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مقام قانونی مالک کارگاه بوده و انجام یک یا چند نوع از عملیات یا فعالیت کارگاه را به یک یا چند پیمانکار محول می‌نماید و یا خود راساً یک یا چند کارگر را در کارگاه متعلق به خود بر طبق مقررات قانون کار به کار می‌گمارد که در حالت دوم کارفرما محسوب می‌گردد.

مرجع ذیصلاح: در این آیین‌نامه: مرکز تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی و بهداشت کار ستادی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و گروه‌های تابعه می‌باشند.

تبصره: مرکز تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی و بهداشت کار ستادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌تواند به منظور بسط و گسترش آموزش، از مجریان حقوقی مورد تایید مرکز ستادی استفاده نماید.

فصل دوم - مقررات

ماده ۱- کارفرما یا نماینده قانونی وی مکلف است پیش از راه‌اندازی کارگاه دوره‌های آموزش عمومی ایمنی متناسب با نوع کار را بگذارد.

ماده ۲- در مورد کارگاه‌هایی که قبل از تصویب این آیین‌نامه راه‌اندازی شده‌اند، کارگران و کارآموزان شاغل می‌بایست دوره‌های آموزش ایمنی را طی نموده و گواهینامه مربوطه را اخذ نمایند.

ماده ۳- در مورد کارگاه‌هایی که قبل از تصویب این آیین‌نامه راه‌اندازی شده‌اند، کارفرمایان مکلفند دوره‌های آموزش عمومی ایمنی را طی نمایند.

ماده ۴- در مواردی که کار از طریق پیمانکاری انجام می‌گیرد، کارفرما و یا صاحب کار مکلف است قبل از انعقاد قرارداد از پیمانکاران و کارگران تحت پوشش آنها، مستندات آموزش ایمنی را اخذ نماید.

ماده ۵- کارفرما مکلف است پیش از بکارگماردن کارگران و کارآموزان نسبت به ارایه آموزش‌های ایمنی متناسب با نوع کار به آنان از طریق مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

ماده ۶- کارفرما مکلف است با تایید مراجع ذیصلاح آموزش‌های ایمنی متناسب با نوع کار به کارگران شاغل و کارآموزان خود ارائه نماید.

ماده ۷- در کارگاه‌هایی که مشمول طرح طبقه‌بندی مشاغل می‌باشند، گذراندن دوره‌های آموزش ایمنی منطبق با این آیین‌نامه می‌بایستی در شناسنامه شغلی کارگران مربوطه لحاظ گردد.

ماده ۸- طی دوره‌های آموزشی مرتبط با ایمنی باید به عنوان یکی از ضروریات انتخاب و معرفی کارفرمایان و کارآفرینان و کارگران نمونه منظور گردد.

ماده ۹- دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه؛ تمامی مراحل فرآیند اجرا، نظارت و برگزاری دوره‌های آموزشی، احراز و تایید صلاحیت مجریان و مدرسان آموزش را شامل می‌شود، توسط کمیته ای متشکل از اعضای ذیل تدوین می‌گردد و دستورالعمل فوق با توجه به آیین اجرایی آموزش مورد تایید خواهد بود:

- رییس مرکز تحقیقات، تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار به عنوان رییس کمیته
- معاون اجرایی مرکز تحقیقات، تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار به عنوان دبیر کمیته
- مدیر کل بازرسی کار یا نماینده تام‌الاختیار وی
- یک نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه
- یک نفر نماینده انجمن صنفی مسوولین ایمنی کشور
- یک نفر نماینده کارگران
- یک نفر نماینده کارفرمایان
- یک نفر بازرس کار از ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها به انتخاب مدیرکل بازرسی کار
- یک نفر نماینده از گروه‌های تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار استانها به انتخاب رئیس مرکز

ماده ۱۰- کلیه دوره‌های آموزش ایمنی در سراسر کشور از طریق مراجع ذیصلاح انجام خواهد گرفت.

ماده ۱۱- ادارت کل کار و امور اجتماعی استانها مکلفند به موجب بند ج ماده ۹۶ قانون کار از طریق بازرسان کار، نظارت‌های لازم را اعمال نمایند.

ماده ۱۲- چگونگی برگزاری و اجرای دوره آموزشی در تمامی مراحل از ابتدا تا انتها دوره آموزشی ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان مانند احراز، تایید و ارائه گواهی صلاحیت مجریان و مدرسان آموزش ایمنی کار، برنامه ریزی و نظارت بر اجرای دوره ، صدور گواهی نامه بر عهده مرکز تحقیقات تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت ستادی می باشد.

این آیین نامه مشتمل بر ۱۲ ماده و به استناد مواد ۸۵ ، ۹۱ ، ۱۹۳ و ۱۹۶ قانون کار جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۳ شورای عالی حفاظت فنی تدوین و در تاریخ ۱۳۸۹/۳/۵ به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی رسیده و سپس بخش هایی از تعاریف و مواد ۹ و ۱۲ آیین نامه مذکور به استناد مواد (۸۵) و (۸۶) قانون کار جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۸ اصلاح شده و در تاریخ ۱/ ۱۴۰۱/۸ به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی رسیده است.